

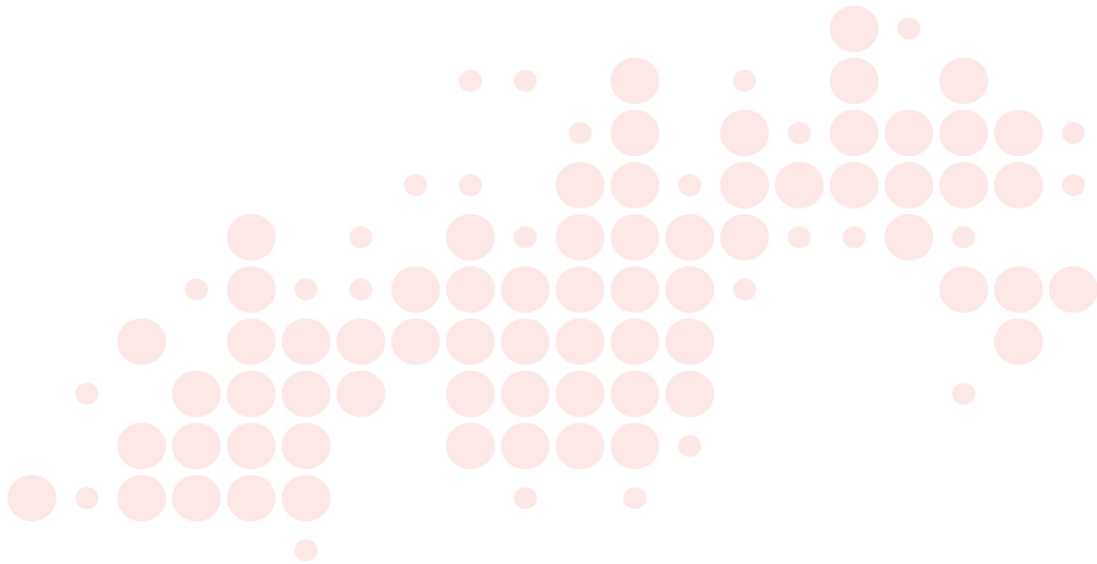
Troms og Finnmark fylkeskommune
Romssa ja Finnmarkku fylkkagielda
Tromssan ja Finnmarkun fylkinkomuuni

Fagskolen i Nord

Studieplan

Kreftomsorg og lindrende pleie

60 studiepoeng

Utdanningstilbudets kode: FHH05D

Kull: 2022-2024

Godkjent av Fagskolestyret 22.06.2022

Innholdsfortegnelse

Del 1 Fellesfaglig informasjon og krav	3
1.1 Høyere yrkesfaglig utdanning	3
1.1.1 Fagskolen i Nord.....	3
1.1.2 Studieplan	3
1.1.3 Forskrift.....	4
1.1.4 KS-system	4
1.2 Om studiet Helse, aldring og aktiv omsorg.....	4
1.2.1 Bakgrunn for studiet	4
1.2.2 Overordnet læringsutbytte	5
1.3 Krav.....	6
1.3.1 Opptakskrav	6
1.3.2 Forhåndsløfte	7
1.3.3 Fritak	7
1.3.4 Politiattest	7
1.3.5 Studiekontrakt.....	7
1.3.6 Krav til deltakelse	7
1.3.7 Litteraturliste/utstyr.....	8
1.4 Oppbygging og organisering.....	8
1.4.1 Emneoversikt	8
1.4.2 Emne- og timefordeling	8
1.4.3 Forventet arbeidsmengde individuelle oppgaver og selvstudie	8
1.4.4 Forventet arbeidsmengde gruppearbeid.....	9
1.4.5 Gjennomføring.....	9
1.5 Opplæringsaktiviteter	10
1.5.1 Undervisning.....	10
1.5.2 Arbeidsformer	10
1.5.3 Ansvar for egen læring.....	11
1.5.4 Audio- og videoopptak	11
1.5.5 Veiledning.....	11
1.5.6 Læringsplattform.....	11
1.6 Vurdering	13
1.6.1 Arbeidskrav.....	13
1.6.2 Vurdering	13
1.6.3 Skikkethetsvurdering	13
1.6.4 Karakterskala	14
1.6.5 Eksamen.....	14
1.6.6 Klage og klagebehandling.....	14
Del 2 Studieinnhold fordelt på emner.....	15
2.1 EMNE 1 FELLES GRUNNLAG FOR FAGSKOLEUTDANNINGENE I HELSE- OG OPPVEKSTFAGENE	15
EMNE 1 FELLES GRUNNLAG FOR FAGSKOLEUTDANNINGENE I HELSE- OG OPPVEKSTFAGENE	15
2.1.1 Sentrale tema.....	16
2.1.2 Arbeidskrav.....	17
2.1.3 Vurderingsform.....	17
2.1.4 Læremidler:.....	17
2.2 EMNE 2: KREFTSYKDOMMER OG BEHANLINGSFORMER.....	18
2.2.1 Sentrale tema.....	18
2.2.2 Arbeidskrav.....	19
2.2.3 Vurderingsform.....	19
2.2.4 Læremidler.....	19

2.3.1	Sentrale temaer.....	20
2.3.2	Arbeidskrav.....	20
2.3.3	Vurderingsform.....	21
2.3.4	Læremidler.....	21
2.4	EMNE 4 LINDRENDE PLEIE OG OMSORG VED LIVETS SLUTT (PALLIASJON).....	22
2.4.1	Sentrale tema.....	22
2.4.2	Arbeidskrav.....	23
2.4.3	Vurderingsformer.....	23
2.4.4	Læremidler.....	23
2.5	EMNE 5: FORDYPNINGSARBEID/HOVEDPROSJEKT.....	24
	Sentrale tema.....	24
2.5.1	Arbeidskrav.....	24
2.5.2	Vurderingsformer.....	25
2.5.3	Læremidler.....	25
2.6	Praksis.....	26
2.6.1	Arbeidskrav.....	27
2.6.2	Vurderingsform.....	27

Del 1 Fellesfaglig informasjon og krav

1.1 Høyere yrkesfaglig utdanning

Høyere yrkesfaglig utdanning (fagskole) ligger på nivået over videregående opplæring. Fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak.

Utdanningen er et fullverdig alternativ til høyskole- og universitetsutdanning og gir studiepoeng. Utdanningen bygger på enten yrkesfaglig utdanningsprogram med fag- eller svennebrev, eller på lang relevant praksis uten fagbrev. Enkelte studier kan bygge på studieforberedende utdanningsprogram.

De fleste utdanningene har en varighet fra ett til tre år. De kan være tilrettelagt som nettbasert og/eller deltidstilbud slik at utdanning kan tas mens studenten er i jobb. Noen studier er fulltids stedbaserte.

Høyere yrkesfaglig utdanning skiller seg fra annen høyere utdanning på en del områder. Det er ikke krav om at opplæringen skal være forskningsbasert. Derimot er et viktig krav at utdanningenes innhold er relevante for det enkelte yrket. Tilbudene skal være koblet til arbeids- og næringslivets behov.

1.1.1 Fagskolen i Nord

Fagskolen i Nord skal utdanne dyktige og reflekterte fagfolk som bidrar til utvikling og merverdi for næring og samfunn, og som er utviklet i tett samarbeid med arbeids- og næringslivet.

Vi skal gi samfunn og næringsliv fagfolk som har relevant høyere yrkesfaglig kompetanse som er etterspurt av en næring og et samfunn i utvikling.

Vi tilbyr i alt 18 ulike studier spredt på fem studiesteder og har ytterligere ni tilbud under utvikling. Fagskolen har et sertifisert styringssystem etter DNV-GL ST 0029.

Styret har det overordna ansvaret for skolen. Rektor har det overordna ansvaret for den daglige driften. Avdelingsleder har ansvaret for den daglige drifta av skolen. Faglig leder er ansvarlig for at både studieplan og studieopplegg til enhver tid er i tråd med NOKUT-godkjenningene. Faglig ansvarlig har ansvar for godkjenning av fremdriftsplaner/plan for studieoppdrag i sitt ansvarsområde og at faglig innhold er oppdatert i samsvar med krav og behov i arbeidsmarkedet. Faglærer er ansvarlig for løpende tilbakemelding gjennom vurdering og kommentarer til obligatoriske arbeider, direkte kommunikasjon og gjennom faglig oppfølging og diskusjoner. Pedagogisk leder har ansvar for oppfølging og veiledning. Pedagogisk leder koordinerer det pedagogiske utviklingsarbeidet ved avdelingen.

1.1.2 Studieplan

Studieplanene beskriver hva studentene skal lære og setter rammene for hvordan opplæringen skal foregå. Studieplanen beskriver blant annet målet for studiet, opptakskrav, læringsutbyttene, oppbyggingen og vurderingsformene.

Studieplanene lagres i kvalitetssystemet og sorteres på navn på studium og årskull. På den måten sikrer vi at studenter og andre i mange år etter avsluttet studium kan finne tilbake til hva studiet inneholdt den gangen de tok det.

1.1.2.1 Spesielt for fagskoleutdanning i Kreftomsorg og lindrende pleie

Studieplan for fagskoleutdanning i Kreftomsorg og lindrende pleie, er utviklet med sikte på å gi helse- og oppvekstpersonell med videregående opplæring, mulighet til videreutdanning. Det vil styrke deres kompetanse i møte med nye og utvidede arbeidsoppgaver i helse- og sosialsektoren. Regjeringen la i juni 2009 fram Stortingsmelding nr. 47 Samhandlingsreformen: Rett behandling – på rett sted – til rett tid. Meldingen legger vekt på styrking av kommunens tjenester opp mot mennesker med ulike kreftsykdommer som har behov for tilbud og tjenester fra kommunen.

Studieplanen bygger på «Nasjonalt plan for kreftomsorg og lindrendepleie» fra 2005 med de de oppdaterte læringsutbyttebeskrivelsene (LUB) i henhold til Nasjonalt Kvalifikasjonsrammeverk (NKR) våren 2015.

Studieplanen bygger også på «Nasjonal plan for ettårig fagskoleutdanning innen helse- og oppvekstfag, generell del» som er godkjent av Nasjonalt utvalg for fagskoleutdanning i helse- og oppvekstfag (NUFHO) 22. april 2013.

Studieplanene gir ramme og innhold i fagskoleutdanningene. Hovedintensjonen er å sikre et høyere faglig nivå, og gjøre de enkelte fagskoleutdanningene innen hvert fagområde likeverdige i hele landet.

Fagskolens opplæringstilbud skal være tilpasset samfunnets behov for svært mange typer fagkompetanse. Studieplanen i "Kreftomsorg og lindrende pleie" er utviklet med sikte på å gi videreutdanning som kan styrke yrkesutøvere sin kompetanse i møte med nye og utvidede arbeidsoppgaver i helse- og omsorgstjenesten.

1.1.3 Forskrift

Beskrivelse av rettigheter og plikter for studentene og tilbyder (skolen) vises i «Forskrift for høyere yrkesfaglig utdanning ved Fagskolen i Nord» se <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2022-01-20-180>

1.1.4 KS-system

Utdanningen ved Fagskolen blir kvalitetssikret gjennom skolens kvalitetssystem.

<https://fagskoleninord-public.dkhosting.no/>

1.2 Om studiet Helse, aldring og aktiv omsorg

1.2.1 Bakgrunn for studiet

Helse- og omsorgssektoren står overfor store utfordringer i årene framover. Endringer i befolkningsmessige forhold og en samfunnsutvikling med økende etterspørsel etter alle typer helse- og omsorgstjenester utfordrer velferdssamfunnet. Som følge av samhandlingsreformen ser vi en betydelig økning av oppgaver overført til kommunene. Dette vil få vesentlig konsekvenser for kreft- og lindrende omsorgsarbeid i kommunene. Samtidig som mange av de klassiske sykdommene er under kontroll, oppstår nye sykdommer, lidelser og trusler mot folkehelsen. Mange har andre krav til livskvalitet og egen medvirkning enn tidligere. Vi trenger derfor økt kompetanse blant fagarbeidere for å kunne imøtekomme fremtidige krav til omsorgsarbeid.

Kommunehelsetjenesten lokalt må forvente at de vil få en økning av antall pasienter som velger å bo hjemme i en palliativ fase. Dette vil kreve flere kompetente fagarbeidere. Det er derfor viktig å kunne rekruttere, utdanne og heve kompetansen blant fagarbeidere i hele landet.

Hensikten med fagskoleutdanningene i helse- og oppvekstfag er:

- Å utdanne reflekterte yrkesutøvere som med høy yrkesetisk forståelse tar initiativ til, organiserer og iverksetter tiltak i samarbeid med pasienter deres pårørende, frivillige medarbeidere og andre yrkesgrupper innenfor kreftomsorgen.

Fagskoleutdanningene skal sikre den enkeltes, samfunnets og arbeidslivets behov for ny kompetanse i tråd med nye oppgaver og utfordringer innen helse- og oppvekstsektoren. Dagens og morgendagens utfordringer, både for samfunnet generelt og innen helse- og oppvekstsektoren spesielt, innebærer behov for nytenkning innen utdanningene. Fagskoleutdanningene er derfor tverrfaglige, og har et klart brukerperspektiv. Med tverrfaglig i denne sammenheng menes at de er rettet mot arbeidstakere med forskjellig faglig bakgrunn innen helse- og oppvekstfagene i videregående opplæring.

Studieplanen i «Kreftomsorg og lindrende pleie» er en av flere i en serie helse- og oppvekstfaglige fagskoleutdanninger, hvor Emne 1: Felles grunnlag for fagskoleutdanning i helse- og oppvekstfagene, er lik i de fleste utdanningene. Denne skal bidra til at studentene utvikler nødvendig kunnskap og forståelse i en felles referanseramme for yrkesutøvere i helse- og omsorgstjenestene. Denne referanserammen skal danne basis for utvikling av felles holdninger og ferdigheter. En sentral begrunnelse for en felles grunnlagsdel er også ønsket om et bedre samarbeid mellom alle ansatte innen helse- og oppvekstsektoren. I tillegg er det et mål at studentene oppnår en breddekompetanse på tvers av faggrensene. Sentrale tema i Emne 1. danner basis og skal videreføres i det enkelte fagspesifikke emnet. Fagskoleutdanningen deles inn i 3 ulike kompetanseområder:

- Kunnskap: Om felles kunnskapsgrunnlag og referanseramme, verdier og lovverk

- Ferdigheter: Kan anvende faglig kunnskap på praktiske og teoretiske problemstillinger og treffe begrunnede valg.
- Generell kompetanse: Har høy yrkesetisk forståelse for pasient/bruker og fagfeltet innen kreftomsorg.

Videreutdanningen skal kvalifisere til arbeid med kreftrammede mennesker. I dette ligger at studentene skal utvikle sin relasjons- og omsorgskompetanse og sin evne til samarbeid med brukere, pårørende og med andre yrkesgrupper. Videre omfatter kompetanseutviklingen både forebygging, behandling og rehabilitering i forhold til kreftrammede mennesker. Fagskoleutdanning i Kreftomsorg og lindrende pleie kvalifiserer blant annet for arbeid innen:

- Kommunal helse- og omsorgstjeneste som f.eks. bo- og omsorgssentre, rehabiliteringssentre og aktivitetssentre/dagsentre/eldresentre osv.
- Spesialisthelsetjenesten
- Tverrfaglig team, forebyggende team og i behandlingsinstitusjoner som miljøarbeidere
- Lærings og mestringssentre
- Sykehjem, hjemmetjeneste og omsorgsbolig

1.2.2 Overordnet læringsutbytte

Yrkesutøvere med fagskoleutdanning i «Kreftomsorg og lindrende pleie» skal ha en grunnleggende omsorgsevne til å kunne møte den enkelte bruker der han eller hun er på bakgrunn av innsikt i den enkeltes livsfortelling og sykdomshistorie. Mennesker med kreftlidelser er ingen ensartet gruppe, og som alle andre har de forskjellige behov og ulike interesser det er viktig å ta utgangspunkt i.

Læringsutbyttebeskrivelsen for fagskoleutdanningen skal gi en oversikt over hvilken kompetanse studentene skal ha etter gjennomføring av det aktuelle emne eller utdanningen som helhet. Læringsutbyttebeskrivelsene er i henhold til det nasjonale kvalifikasjonsrammeverkets krav og er inndelt i kunnskap, ferdighet og generell kompetanse.

Kunnskap	Ferdigheter	Generell kompetanse
Kunnskaper er: forståelse av teorier, fakta, begreper, prinsipper, prosedyrer innenfor fag, fagområder og / eller yrker.	Ferdigheter er: evne til å løse problemer og oppgaver. Det er ulike typer ferdigheter: kognitive, praktiske, kreative og kommunikasjonsferdigheter	Generell kompetanse er: Evne til å anvende kunnskap og ferdigheter på selvstendig vis i ulike situasjoner gjennom å vise samarbeidsevne, ansvarlighet, evne til refleksjon og kritisk tenkning i studier og yrke.

Fagskoleutdanningen har som overordnet læringsutbytte å utdanne reflekterte yrkesutøvere, med høy yrkesetisk standard som tar initiativ til å planlegge, organisere og iverksette tiltak i samarbeid med tjenesteytere og brukere. Studentene skal i løpet av utdanningen ha tilegnet seg kunnskaper, ferdigheter og holdninger slik at de etter avsluttet utdanning har:

Kunnskap	<p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om kreftsykdommer, symptomer, lindrende pleie, behandlingsformer, konsekvenser og bivirkninger av sykdom og behandling • har kunnskap om utfordringer, sorg- og krisereaksjoner og påvirkninger på det sosiale nettverket i ulike faser i sykdomsforløpet både for pasient og pårørende • har kunnskap om kreftforekomst, risikofaktorer og forebygging av kreftsykdommer og rehabilitering av kreftpasienter • har innsikt i sosiale rettigheter og lovgivning som er relevant for pasienter og pårørende i sykdomsforløpet • kjenner til ulike faginstanser, hjelpeapparat og andre yrkesgrupper innen kreftomsorg og lindrende pleie • kan oppdatere sin kunnskap om de vanligste kreftsykdommer og behandlingsformer • forstår betydningen av kreftomsorg og lindrende pleie i et folkehelseperspektiv <p>kunnskap om lindrende pleie og omsorg ved livets slutt</p>
Ferdigheter	<p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan anvende kunnskap om kreftsykdommer og behandling i observasjon av symptomer og bivirkninger hos den enkelte pasient • kan anvende ulike kommunikasjonsformer i samtale med pasient og pårørende • kan kartlegge, identifisere, planlegge og gjennomføre lindrende tiltak i samarbeid med pasient og pårørende • kan finne informasjon og fagstoff som er relevante for problemstillinger knyttet til arbeid med kreftomsorg og lindrende pleie • kan anvende kunnskap om sorg- og krisereaksjoner i møte med alvorlig syke og deres pårørende • kan anvende etiske prinsipper i utøvelsen av omsorg og pleien i kreftomsorgen.
Generell kompetanse	<p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har forståelse for faglige og etiske utfordringer og dilemmaer i utøvelsen av kreftomsorg og lindrende pleie • har utviklet en etisk grunnholdning i arbeidet med alvorlig syke pasienter og deres pårørende som kommer til uttrykk ved at yrkesutøvelsen ivaretar brukermedvirkning, mestring og pasientens integritet • kan utføre omsorg og lindrende pleie etter pasientens individuelle ønsker og behov • kan utvikle arbeidsmetoder til brukergruppene gjennom kunnskapsdeling, bevisstgjøring og etisk refleksjon på arbeidsplassen • kan bygge relasjoner og samarbeide med kolleger og andre yrkesgrupper for å ivareta pasientens helhetlige behov knyttet til sykdom, lidelse og død

1.3 Krav

1.3.1 Opptakskrav

1.3.1.1 Ordinært opptakskrav

- Fullført og bestått videregående opplæring med oppnådd fagbrev i helsearbeiderfaget, ambulanséfaget, aktivtørfaget eller helsesekretær.
- Fullført tidligere utdanningsløp: hjelpepleierutdanning, fagbrev som omsorgsarbeider.

1.3.1.2 Betinget opptak

Søkere som ikke er ferdig med lærlingtid, og som kan dokumentere at de skal gjennomføre fag/svenneprøve etter opptaksfristen, kan tildeles plass på vilkår om bestått prøve. Siste dato for slik prøve er 1. oktober om studieplassen skal beholdes. Om prøven ikke består, mister søker studieplassen.

1.3.1.3 Realkompetanseopptak

Søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret kan også tas opp til studiet på bakgrunn av at skolen gjennomfører realkompetansevurdering.

Ved realkompetanseopptak må søker ha, og sende inn dokumentasjon på:

- Tilsvarende realkompetanse som det ordinære opptakskravet. Dette kan være relevant praksis, skolegang, kurs etc.

1.3.1.4 Søkere med utenlandsk utdanning

- Søkere fra de andre nordiske landene er kvalifisert for opptak når de har fullført opplæring tilsvarende videregående opplæring som gir opptaksgrunnlag for den aktuelle fagskoleutdanningen.
- Søkere utenfor Norden må, ved autorisert translatør, dokumentere likeverdig opplæring og praksis. Søkerne må ha bestått eller ha likeverdig realkompetanse i fellesfagene ordinært opptakskrav, tilsvarende Vg1 og Vg2 i yrkesfaglige utdanningsprogram i Kunnskapsløftet 2006. De må også oppfylle krav om relevant praksis eller utdanning fra hjemlandet.
- Søkere må ha kunnskaper i norsk tilsvarende nivå B2 (høyere mellomnivå) i språknivåskalaen i det europeiske rammeverket for språk (CEFR).

1.3.2 Forhåndsløfte

Søkere som har dokumentert behov for tidlig svar, kan be om forhåndsløfte. Forhåndsløfte kan gis til søkere som normalt ville ha fått tilbud om studieplass ved forrige ordinære opptak.

1.3.3 Fritak

Studiet er delt inn i emner. Det er mulig for studenten å søke skolen om fritak for en eller flere emner dersom det kan dokumenteres at tilsvarende emner er fullført og bestått tidligere.

1.3.4 Politiattest

Opptak til alle helse- og oppvekstutdanningene krever gyldig politiattest som leveres ved studiestart.

1.3.5 Studiekontrakt

Alle studentene på studiet må skrive under en studiekontrakt ved studiestart.

1.3.6 Krav til deltakelse

Krav om studiedeltakelse er begrunnet i at deler av studentenes kunnskapstilegnelse er avhengig av tilstedeværelse ved samlinger, forelesninger og individuell- og gruppeveiledninger. Et fravær på over 20 % krever at faglærer og student i samarbeid utarbeider en plan for hvordan læringsutbyttet i fraværperioden skal oppnås.

1.3.6.1 Fravær i praksisperioden

Studenten plikter å melde alt fravær til praksisstedet snarest, og- hvis mulig- før det finner sted. Fraværet registreres av studenten og praksisstedet. Et fravær over 10 % fører til «ikke bestått».

1.3.7 Litteraturliste/utstyr

Litteraturliste blir lagt i læringsportalen og på hjemmesida til Fagskolen.

1.3.7.1 Tekniske forutsetninger

Studentene må disponere egen PC. Studiearbeid, arbeidskrav, undervisningsgrunnlag, informasjon og innleveringer gjøres på nett via skolens læringsplattform. Studentene får opplæring i skolens digitale læringsplattform. Skolen har systemansvarlig som vedlikeholder skolens datautstyr og yter service til studenter, i tillegg til muligheten for support gjennom hjelpdesk i fylkeskommunen. Det er tilgang til trådløst internett over hele skolen, hvor studentene kan kople seg på med egne bærbare maskiner. Studentene har tilgang til kopimaskiner og skrivere. Det er fastmonterte dataprojektorer og Smart - Board i undervisningsrom og studentene disponerer flere godt utstyrte grupperom med blant annet White - Board og 50 tomers skjermer.

1.4 Oppbygging og organisering

1.4.1 Emneoversikt

Emnekode	Emnenavn	Omfang
86HH05A	Emne 1: Felles grunnlag for fagskoleutdanninger i helse- og oppvekstfagene	14 stp
86HH05B	Emne 2: Kreftsykdommer og behandlingsformer	11 stp
86HH05C	Emne 3: Rehabilitering	11 stp
86HH05D	Emne 4: Lindrende omsorg ved livets slutt	11 stp
86HH05P	Praksis (300t)	-
86HH05E	Emne 5: Fordypningsarbeid/Hovedprosjekt	13 stp
	Sum	60 stp

1.4.2 Emne- og timefordeling

EMNE	NAVN	UKER	Forelesningstime		VEILEDNING		Stp
			S	VK	Individuell	Gruppe	
Emne 1	Felles grunnlag for fagskoleutdanning i helse og oppvekstfagene	9 (18)	36	27	45 min	2*45 min	14
Emne 2	Kreftsykdommer og behandlingsformer	7 (14)	16	21	45 min	2*45 min	11
Emne 3	Rehabilitering	7 (14)	16	21	45 min	2*45 min	11
Emne 4	Lindrende omsorg ved livets slutt (palliasjon)	7 (14)	16	21	45 min	2*45 min	11
Emne 5	Fordypningsarbeid/Hovedprosjekt	8 (16)	24	15	3*45 min	4*45 min	13
	PRAKSIS	10	300		7 t. inkl. veiledning på arbeidskrav		

S=samlinger, VK=videokonferanser, stp=studiepoeng

*10 uker praksis utgjør ca 25 % av samlet studietid **Praksistimer

1.4.3 Forventet arbeidsmengde individuelle oppgaver og selvstudie

Emne	Navn	Uker	Timer individuelt
Emne 1	Felles grunnlag for fagskoleutdanningene i helse- og oppvekstfag	9 (18)	1,5 dager*6 timer i 18 uker=162
Emne 2	Kreftsykdommer og behandlingsformer	5 (10)	1,5 dager*6 timer i 10 uker=90
Emne 3	Rehabilitering	10 (20)	1,5 dager*6 timer i 20 uker=180
Emne 4	Lindrende omsorg ved livets slutt	5 (10)	1,5 dager*6 timer i 10 uker=90
Praksis		10	60 t selvstudie + 300 t =360
Emne 5	Fordypningsarbeid/ Hovedprosjekt	9 (18)	Totalt 340 timer inkl. veiledning/eksamensarbeid

1.4.4 Forventet arbeidsmengde gruppearbeid

Emne	Navn	Uker	Timer gruppearbeid
Emne 1	Felles grunnlag for fagskoleutdanningene i helse- og oppvekstfagene	9 (18)	1 dager*6 timer i 18 uker =108 timer
Emne 2	Kreftsykdommer og behandlingsformer	5 (10)	1 dager*6 timer i 10 uker =60 timer
Emne 3	Rehabilitering	10 (20)	1 dager*6 timer 20 uker = 120 timer
Emne 4	Lindrende omsorg ved livets slutt	5 (10)	1 dager*6 timer i 10 uker = 60 timer
Emne 5	Fordypningsarbeid/ Hovedprosjekt	9 (18)	Totalt 340 timer inkl. veiledning

1.4.5 Gjennomføring

Omfang, oppbygning og struktur er i samsvar med nasjonale planer i helse- og oppvekstfag, gitt av nasjonalt utvalg for fagskoleutdanning i helse- og oppvekstfag (NUFHO) og i samsvar med anbefalinger fra Helsedirektoratet.

Hvert gjennomført emne kan beskrives som et tredelt læringsutbytte ift. kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. Sentrale temaer i emne 1 er etikk, sosiologi og psykologi, kommunikasjon og samhandling og stats- og kommunalkunnskap og helse- og sosialpolitikk og disse temaene danner basis og skal videreføres i de fagspesifikke emnene 2- 4. De fagspesifikke emnene bygger også på hverandre og bør gjennomføres i kronologisk rekkefølge.

Praksis er en obligatorisk del av studietiden, og skal utgjøre 25% av samlet studietid, altså 10 uker (300 timer), som i hovedsak legges i emne 4. I løpet av ett studieår på 38 uker vil til sammen 28 uker bli avsatt til teoretiske studier fordelt over 2 år (1500 timer), og 10 uker til praksisstudier.

I emne 5 vil studenten på bakgrunn av de foregående emnene og praksis fordype seg i og drøfte en selvvalgt faglig problemstilling.

1.5 Opplæringsaktiviteter

1.5.1 Undervisning

Utdanningen innebærer at studenten er i en prosess både i forhold til faglig og personlig utvikling. Gjennom pedagogisk ledelse skal studenten trekkes aktivt med i egen læringsprosess. Det forventes at den enkelte student viser initiativ, og tar ansvar for egen læring og felles læringsmiljø. Studenten skal reflektere over egen læringsprosess gjennom hele utdannelsen og det vil bli lagt vekt på individuelle- og gruppearbeid og logg.

Studentene ved dette studiet har erfaring fra arbeid innen helse- og oppvekstsektoren. Mange har arbeidet med eldre. Denne førforståelsen gir anledning for å legge til rette for erfaringsbaserte og studentsentrerte undervisningsformer. Et overordnet prinsipp i studiet er derfor å aktivisere studentenes egne tanker, kunnskaper og erfaringer knyttet til helsearbeid generelt og til aldring og aktiv omsorg spesielt. Studiet i «Helse, aldring og aktiv omsorg» krever at studentene deltar med stor grad av egenaktivitet. Reell læring fremmes ved aktiv problemløsende virksomhet i grupper, ikke ved formidling av ferdig formulert stoff. Læring skjer som en konsekvens av studentenes egen motivasjon og innsats, alene og i samhandling med andre. Utdanningen er en prosess hvor studentene får trening i å gi og motta kritiske vurderinger i samarbeidssituasjoner på en konstruktiv måte. Det legges opp til bruk av ulike pedagogiske tilnæringsmåter.

Gjennom veksling mellom teoretiske studier og praktiske øvelser vil det bli lagt vekt på å synliggjøre det gjensidige avhengighetsforholdet mellom teori og praksis. Det vil derfor bli brukt ulike pedagogiske tilnæringer.

1.5.2 Arbeidsformer

Studenten vil få opplæring i fagskolens læringsplattform som arbeidsverktøy, studieteknikk og problembasert læring som arbeidsmetode. I løpet av oppstartsamlingen vil det bli etablert studentgrupper.

1.5.2.1 Gruppearbeid

Gruppearbeid benyttes gjennom hele studietiden. Ved studiestart etableres basisgrupper på ca. 3 – 5 studenter i hver gruppe, det gis innføring i gruppeprosesser, loggføring og arbeid med gruppeavtaler.

Studentgruppene har som hensikt å stimulere til tverrfaglig samarbeid, økt samhandling og styrking av kommunikasjons- og relasjonskompetansen. Gruppearbeid er obligatorisk og forpliktende. Alle gruppemedlemmene undertegner en forpliktende dynamisk gruppekontrakt. Studentgruppene vil samtale rundt og diskutere ulike tema gjennom studiet knyttet til obligatoriske gruppeoppgaver som blir vurdert med bestått/ikke bestått.

Gruppekontrakten fungerer som et godt arbeidsverktøy og bør inneholde:

- Hvem kontrakten omfatter
- Når og hvor skal gruppa møtes
- Taushetsplikt
- Studentenes spesifikke ansvar/rollefordeling blant gruppemedlemmene
- Studentenes felles faglige og personlige læringsmål
- Studentenes forventninger til gruppearbeidet

1.5.2.2 Forelesninger, prosjektarbeid og problemløsende metode

Emnene organiseres med forelesninger innenfor de ulike emnene via nettbasert læringsplattform og under samlinger på skolen. Hvert emne består av forelesninger, samlinger, veiledning på individuelle- og gruppeoppgaver, og i emnet 5 er det veiledning på fordypningsoppgave i tillegg til forelesninger og samling. Under oppstartsamling i emne 1 får studentene innføring i problembasert læring og oppgaveskriving. Nærmere informasjon og innføring i problembasert læringsmetode og oppgaveskriving er å finne i skolens læringsplattform.

1.5.3 Ansvar for egen læring

Et viktig pedagogisk prinsipp gjennom hele studiet er at studentene har ansvar for egen læring. Det innebærer at studenten aktivt må oppsøke lærings situasjoner og læringsarenaer. Skolens rolle blir i større grad å tilrettelegge for læring og støtte/veilede studenten i læringsprosessen.

Ansvar for egen læring stiller krav til studenten om bevissthet i forhold til læreprosesser og egne læringsbehov. Dette er ikke synonymt med selvstudium. Ansvar for egen læring som pedagogisk prinsipp innebærer i langt større grad aktiv samhandling med andre aktører i læringsmiljøet for å kunne hente ut og nyttiggjøre seg læringspotensialet. Dette stiller krav til studenten om bevissthet i forhold til læreprosesser og egne læringsbehov.

Studentene bør sette av 2,5 dager à 6 timer i uken til studiet, inkludert samlinger, videokonferanser (1140 timer). I tillegg kommer veiledning og eksamensarbeid (70 timer). Totalt med praksis (300 timer) vil det utgjøre en arbeidstid på 1500 timer over 2 år.

1.5.4 Audio- og videoopptak

Undervisningen medfører innleveringer og opptak i undervisningen. Dette er for å forberede studentene til det mediebilde som er i dagens samfunn. Studentene må basere seg på at de må være med på opptak i studiesituasjonen. Dette blir brukt i undervisnings- og vurderingssammenheng.

1.5.5 Veiledning

I utdanningen vil veiledning spille en sentral rolle som læringsaktivitet. Studenten vil oppleve å få veiledning både i studiesituasjonen på skolen, i arbeidet med individuelle- og gruppeoppgaver, i praksis og i forbindelse med avsluttende oppgave (hovedprosjekt). Det legges til rette for at studentene kan tilegne seg ferdighet i både å gi og å motta veiledning.

Veiledningen skal fungere som et bindeledd mellom personlig kompetanse, teoretisk kunnskap og yrkesspesifikke ferdigheter, som er sentrale begreper i utviklingen av en yrkesidentitet og samlet profesjonell kompetanse. I studiesammenheng er veiledning først og fremst en arena for samtaler rundt ulike deler av studentens utvikling i løpet av studiet.

Veiledning skal være støttende og igangsettende i forhold til studentens læringsbehov og den har et helt klart kontrollaspekt i seg i forhold til å vurdere studentens teoretiske kunnskaper, yrkesspesifikke ferdigheter og personlig kompetanse. Student og fagveileder skal ha en felles forståelse med henblikk på veiledningens form og innhold. Veiledningen er studentens arena, og det som skjer må være tilpasset studentens forutsetninger og behov.

Arbeidsverktøy til bruk ved veiledning kan organiseres i skolens læringsplattform ved forelesninger, nettmøter, webinarer, logg, diskusjonstråder, meldinger og innleveringer.

1.5.6 Læringsplattform

Fagskolen i Nord benytter elektronisk læringsplattform (Canvas). På denne organiserer og tilrettelegger lærerne lærestoff slik at det blir gjort tilgjengelig for studentene. Alle arbeidskrav, organiseres med tidsfrister og veiledning fra lærer og medstudenter.

Forelesninger mellom samlinger foregår ved bruk av Zoom med et undervisningsrom og grupperom. Studenter og lærere kobler seg til konferansesystemet med mikrofon og kamera, og har lyd- og bildekommunikasjon på nett.

Ved første samling gjennomføres et kurs i bruk av Canvas, Office 365 og Zoom. IT-avdeling gir brukerstøtte i Canvas, Zoom og Office 365. Gjennom studiet samler studenten arbeidskrav i vurderingsmappe i Canvas.

Canvas benyttes som redskap for samskriving, erfaringsdeling, loggføring, prosjektverktøy og informasjonsinnhenting, sammen med andre verktøy i Office som Outlook, Word, Excel, Power Point, Teams.

1.6 Vurdering

1.6.1 Arbeidskrav

Arbeidskrav gis individuelt og i gruppe for hvert emne. Arbeidskravene publiseres i læringsportalen i hvert emne. Studentene skal i sin besvarelse gi en forståelse av de helsefaglige aspektene med faglig begrunnelse og vise evne til refleksjon. Besvarelsen skal synliggjøre hvilke kilder som benyttes, og den skal inneholde en samlet oversikt over anvendt litteratur. Studenten leverer besvarelsen elektronisk i fagskolens læringsplattform. Alle emner avsluttes med en gruppeoppgave og en individuell oppgave. Besvarelsene vurderes med hel karakter etter karakterskalaen A-F, hvor studenten må oppnå minimum karakter E for at emnet skal være godkjent. Gruppeinnleveringer vurderes med bestått/ikke bestått. I emne 5 utgjør fordypningsoppgaven emnekarakteren, og den muntlige delen utgjør eksamenskarakteren.

1.6.1.1 Ikke bestått arbeidskrav

Dersom studentarbeidene ikke er levert innen frist fastsatt i arbeidskrav, regnes dette som et forsøk. Fristen for andre forsøk er ti (10) virkedager fra innleveringsfrist for første forsøk.

I særskilte tilfeller kan rektor gi utsatt innleveringsfrist etter skriftlig søknad. Søknaden må fremstilles minimum tre dager før innleveringsfristens utløp.

Studenten har to (2) forsøk på å få et studentarbeid godkjent. I særlige tilfeller kan rektor gi dispensasjon for et tredje og siste forsøk. Søknadsfristen for et tredje og siste forsøk er 3 uker etter at studenten er gjort kjent med, eller burde ha gjort seg kjent med, resultatet av andre forsøk.

1.6.2 Vurdering

Vurderingsformene har sammenheng med utdanningens læringsutbytte, innhold, undervisnings- og arbeidsformer og læringsaktiviteter. Avsluttende eksamen følger bestemmelser jfr Lov om høyere yrkesfaglig utdanning, og anbefalinger gitt i Nasjonal plan for ettårig fagskoleutdanning i helse- og oppvekstfag, generell del og Forskrift for høyere yrkesfaglig utdanning ved Fagskolen i Nord, kap 5 Vurdering og eksamen <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2021-07-07-2448>

Skolens vurdering består av

- Godkjente arbeidskrav i emnene
- Godkjenning av praksis/praksisprosjekt
- Fullført og bestått fordypningsoppgave med etterfølgende individuell muntlig eksamen.

Praksis vurderes som bestått/ikke bestått. For fullført studium utstedes vitnemål. Hvis studenten har gjennomført enkelte emner, men ikke fullført hele utdanningen, kan det på forespørsel utstedes kompetansebevis.

1.6.3 Skikkethetsvurdering

Utdanninga «Kreftomsorg og lindrende pleie» er underlagt krav om skikkethetsvurdering, slik det er beskrevet i fagskoleforskrifta §§ 26 – 36.

Fagskoleforskrifta § 26 beskriver formålet med skikkethetsvurdering:

«En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket.» Vurderinga skal skje gjennom hele fagskoleutdanninga, og studentene får informasjon om reglene for dette ved studiestart. I forskrift for Fagskolen i Nord er det i beskrevet hvordan vurderingen vil skje, og om eventuell klagebehandling.

1.6.4 Karakterskala

Nedenfor finner du karakterskalaen som brukes og som kommer fram på vitnemålet.

Karakterskala jf. forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning §40.

Symbol	Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som skiller seg klart ut. Studenten har svært gode kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Studenten har meget gode kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Studenten har gode kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
D	Nokså god	Akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Studenten har nokså gode kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Studenten har oppfylt minimumskravene som blir stilt til kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende minimumskravene. Studenten har ikke bestått på grunn av vesentlige mangler når det gjelder faglige kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.

1.6.5 Eksamen

For å kunne gå opp til eksamen i emne 5 må studenten ha fullført og bestått praksis og teoriemnene. Eksamensformer kan være ordinær skoleeksamen, hjemmeeksamen, muntlig eksamen, gruppeeksamen, prosjektoppgave eller en kombinasjon av disse. Intern og ekstern sensor gjør en samlet vurdering fordypningsoppgaven og den muntlige høringen.

Vurderingsuttrykket er karakterenskalaen A-F. Karakterene vil fremgå av vitnemålet.

1.6.4.1 Begrunnelse for karakter ved eksamen

Ved skriftlig sluttvurdering kan kandidaten be om begrunnelse for karakterfastsettelsen innen tre (3) uker etter at resultatet ble klart. Ved muntlig eller kombinert sluttvurdering må kravet om begrunnelse fremsettes eksamensdagen.

Sensor kan velge om begrunnelsen skal gis skriftlig eller muntlig. Klagefristen stanses når begrunnelse kreves og vil være tre uker etter begrunnelse er mottatt eller kandidaten burde gjort seg kjent med resultatet.

Se Forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning ved fagskolen i Nord, kap. 8 Klage og klagebehandling

1.6.6 Klage og klagebehandling

Ved klage er det to sensorer fra klagenemden som foretar klagesensuren. Denne praktiseres som en ny sensur, der disse sensorene ikke får noe informasjon om den første sensurens resultat.

Det kan klages på formelle feil og på resultatet av sensuren. Klagen må fremsettes skriftlig til utdanningstilbyders ledelse og underskrives av klageren eller eventuelt av fullmektig. Klagen skal nevne det som blir påklaget, og dersom det er nødvendig, gi opplysninger som gjør det mulig å avgjøre spørsmål om klagerett og om klagefristen er holdt. Klagen skal være begrunnet. Fristen for å klage er tre (3) uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort.

For den som ikke har mottatt underretning om vedtaket, løper fristen fra det tidspunkt han har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket. Styret for den enkelte fagskole er klageinstans for formelle feil.

Del 2 Studieinnhold fordelt på emner

2.1 EMNE 1 FELLES GRUNNLAG FOR FAGSKOLEUTDANNINGENE I HELSE- OG OPPVEKSTFAGENE

Emne 86HH05A	Tema
EMNE 1 FELLES GRUNNLAG FOR FAGSKOLEUTDANNINGENE I HELSE- OG OPPVEKSTFAGENE (14 sp)	Arbeidsformer og metoder i studiet Helse- og sosialfagene i samfunnet Etikk Kommunikasjon og samhandling Stats- og kommunalkunnskap, helse og sosialpolitikk Sosiologi og psykologi
Læringsutbytte	
Kunnskaper Studenten <ul style="list-style-type: none">• har kunnskap om menneskesyn, menneskerettigheter, yrkesetiske prinsipper og retningslinjer, og etisk refleksjon knyttet til arbeid i helse- og omsorgssektoren• har kunnskap om kommunikasjonsteori, -teknikker og -former, samhandling og konflikthåndtering knyttet til arbeid i helse- og omsorgssektoren• forstår kommunikasjonens betydning i samhandling med brukere, pårørende og kolleger• har innsikt i relevante lover og forskrifter innen helse- og omsorgssektoren som regulerer rettigheter, ansvar, plikter og kvaliteten på tjenestetilbud på kommunalt, regionalt og statlig nivå• har kunnskap om levekår og folkehelse i velferdsstatens utvikling, og om helse- og sosialpolitiske føringer• har kunnskap om begreper innen sosiologi og psykologi knyttet til enkeltindividet, familien og sosialt nettverk• har kunnskap om læring, IKT, studieteknikk og arbeidsformer i studiet	
Ferdigheter Studenten <ul style="list-style-type: none">• kan anvende kunnskap om yrkesetiske prinsipper og retningslinjer, til etisk refleksjon rundt praktiske og teoretiske problemstillinger i helse- og omsorgssektoren• kan anvende kunnskap om kommunikasjonsteori, -teknikker og -former til å samhandle profesjonelt med brukere, pårørende og kollegaer• kan anvende kunnskap innen sosiologi og psykologi til å motivere brukeren slik at han eller hun tar i bruk egne ressurser og opplever mestring• kan kartlegge aktuelle brukersituasjoner og iverksette relevante tiltak i samarbeid med kolleger og medstudenter• kan anvende aktuelt lovverk og forskrifter for helse- og omsorgssektoren i egen yrkesutøvelse• kan finne fagstoff og anvende kunnskap om læring, IKT, studieteknikk og arbeidsformer til å løse oppgaver i studiet	
Generell kompetanse Studenten <ul style="list-style-type: none">• har forståelse for yrkes- og profesjonsetikk og hvordan dette påvirker yrkesutøvelsen• ser betydningen av å reflektere over egen praksis og begrunner sine vurderinger faglig og etisk har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk gjennom refleksjon over egen atferd og kommunikasjon i situasjoner med brukere, pårørende og kollegaer• kan kommunisere og samhandle med brukere for å ivareta deres individuelle behov, i tråd med prinsipper om brukermedvirkning og respekt for enkeltindividets verdi og verdighet• kan bygge relasjoner basert på likeverdighet og respekt, slik at brukere og pårørende opplever trygghet og har tillit til tjenestetilbudet• kan samarbeide og bygge relasjoner til medstudenter og kolleger• har forståelse for betydningen sosiologi, psykologi, etikk og kommunikasjon har i egen yrkesutøvelse	

2.1.1 Sentrale tema

Arbeidsformer og metoder i studiet

- Læring
- Studieteknikk
- Prosjekt- og utviklingsarbeid
- Teori og erfaringsbasert kunnskapsbygging
- Refleksjon
- Informasjonsteknologi
- PBL-metode
- Litteraturstudier
- Kompetansetrekanten

Helse- og sosialfagene i samfunnet

- Helse- og sosialfagenes utvikling
- Teorier og begreper innen helse- og sosialfagene
- Verdier og normer i samfunnet og i helse- og sosialfagene

Etikk

- Menneskesyn
- Livssyn og verdier
- Menneskerettighetene
- Etikk og moral, verdier og prinsipper, etiske dilemmaer
- Etisk refleksjon og refleksjonsmodeller
- Samfunnsmessige perspektiv og utfordringer i forhold til verdier og normer
- Yrkesetikk
- Brukermedvirkning
- Makt, tvang og kontroll

Kommunikasjon og samhandling

- Kommunikasjonsteori
- Kommunikasjon i et hjelperperspektiv
- Konflikthåndtering
- Tverrkulturell samhandling
- Samhandling i grupper og i organisasjoner
- Relasjonskompetanse
- Veiledning

Stats- og kommunalkunnskap, helse og sosialpolitikk

- Samfunnets og velferdsstatens utvikling, helse- og sosialpolitiske prioriteringer
- Folkehelse
- Hverdagsmestring
- Lovverket som regulerer helse- og sosialsektoren
- Helse- og sosialsektoren på kommunalt, regionalt og statlig nivå
- Offentlig og privat ansvar og omsorg
- Profesjonalisering i helse- og sosialsektoren
- Økonomi og finansiering
- Kvalitetssikring, internkontroll og kvalitetsutvikling
- Omsorgsforskning

Sosiologi og psykologi

- Familien som sosial og kulturell institusjon
- Helse og sosial ulikhet
- Roller, makt og avmakt

- Utviklingsteorier
- Emosjoner, behov og motivasjon
- Kriser og forsvarsmekanismer
- Gruppepsykologi og nettverksteori

2.1.2 Arbeidskrav

Obligatorisk individuelt arbeid knyttet til emnets innhold. Kan videreutvikles.
Obligatorisk gruppearbeid knyttet til emnets innhold.

2.1.3 Vurderingsform

Gruppeinnlevering vurderes til bestått – ikke bestått.
Individuell innlevering vurderes med gradert karakterskala (A-F)

2.1.4 Læremidler:

Se egen litteraturliste.

2.2 EMNE 2: KREFTSYKDOMMER OG BEHANLINGSFORMER

Emne 86HH05B	Tema
EMNE 2: KREFTSYKDOMMER OG BEHANLINGSFORMER (11 sp)	En kreftdiagnose – hva det kan innebære for pasienten og pårørende Kunnskap om kreftsykdommer Konsekvenser av sykdom og behandling Forebyggende arbeid
Læringsutbytte	
Kunnskaper Studenten <ul style="list-style-type: none">• har kunnskap om hva det innebærer for pasient og pårørende å få en kreftdiagnose• har kunnskap om kreftpasienten og utfordringer knyttet til diagnose, behandling og å leve med kreftsykdom, og hvordan det kan påvirke pasienten fysisk, psykisk, sosialt og eksistensielt• har kunnskap om de vanligste kreftsykdommer hos barn og voksne, symptomer og ulike behandlingsformer• har kunnskap om konsekvenser av sykdom, behandling og bivirkninger knyttet til sykdom og behandling• har kunnskap om generelle behandlingsprinsipper, kurativ og palliativ behandling• har kunnskap om forebygging av kreft på ulike nivåer, kreftforekomst og risikofaktorer som kan føre til kreftsykdom• har innsikt i nasjonale planer, retningslinjer og anbefalinger knyttet til de ulike kreftsykdommer	
Ferdigheter Studenten <ul style="list-style-type: none">• kan kartlegge og identifisere psykiske reaksjoner hos kreftpasienten som angst, frykt, stress, krise og sorg og iverksette tiltak som ivaretar omsorgen for pasient og pårørende• kan anvende kunnskap om kreftsykdom for å kunne delta i behandling og observasjon, og til å planlegge og iverksette tiltak som ivaretar kreftpasientens behov for pleie og omsorg• kan anvende kunnskap om kreftbehandling i observasjon av symptomer og bivirkninger hos den enkelte pasient• kan kartlegge og identifisere behov for tiltak, knyttet til konsekvenser av sykdom og behandling hos den kreftsyke og iverksette tiltak i samarbeid med pasient	
Generell kompetanse Studenten <ul style="list-style-type: none">• kan utføre sitt arbeid i tråd med yrkesetiske retningslinjer og pasient- og brukerrettighetsloven, og kan ivareta kreftpasientens integritet og faglig forsvarlighet i yrkesutøvelsen• kan utføre omsorg og pleie etter kreftpasientens individuelle ønsker og behov• kan bygge relasjoner og samarbeide med kollegaer og andre yrkesgrupper for å ivareta pasientens helhetlige behov knyttet til sykdom og behandling• kan utvikle arbeidsmetoder til brukergrupper gjennom kunnskapsdeling, bevisstgjøring og etisk refleksjon på arbeidsplassen• har utviklet en etisk grunnholdning ift. hva det innebærer å ha en kreftdiagnose og hvordan dette kan påvirke pasient, pårørende og det sosiale nettverket	

2.2.1 Sentrale tema

En kreftdiagnose – hva det kan innebære for pasienten og pårørende

- eksistensielle utfordringer
- psykiske reaksjoner
- påvirkning av nettverk og omgivelser
- sosiale omveltninger
- myter og ulike forestillinger om kreft

Kunnskap om kreftsykdommer

- de vanligste kreftsykdommer hos barn og voksne

- behandlingsformer
- kreft som akutt og kronisk sykdom

Konsekvenser av sykdom og behandling

- ernæringsforstyrrelser
- nedsatt immunforsvar
- fatigue
- endret selvbilde og seksualitet
- bivirkninger

Forebyggende arbeid

- kreftforekomst
- risikofaktorer
- forebygging av kreft på ulike nivåer

2.2.2 Arbeidskrav

- Individuelt arbeid knyttet til emnets innhold. Kan videreutvikles.
- Obligatorisk gruppearbeid knyttet til emnets innhold.

2.2.3 Vurderingsform

Obligatorisk gruppeoppgave vurderes til bestått – ikke bestått.

Individuelle arbeidskrav vurderes til hel karakter med gradert karakterskala (A-F)

Emnekarakter settes etter alle arbeidskrav i emnet er fullført og bestått.

2.2.4 Læremidler

Se egen litteraturliste.

2.3 EMNE 3: REHABILITERING

Emne 86HH05C	Tema
EMNE 3: REHABILITERING (11 stp)	Deltagere i rehabiliteringsprosessen Rehabilitering og habilitering Samfunnets tilbud og ressurser
Læringsutbytte	
Kunnskaper Studenten <ul style="list-style-type: none">• har kunnskaper om deltakere i en rehabiliteringsprosess• har kunnskap om habilitering og rehabilitering hos kreftsyke• har innsikt i rettigheter knyttet til individuell plan og hvordan en slik plan kan bidra til en helhetlig og kontinuerlig tjenesteyting for pasienter med en kreftsykdom• har kunnskap om den offentlige helsetjenesten innen kreft og lindrende omsorg, sosiale støtte- og hjelpeordninger, trygderettigheter og relevante pasientorganisasjoner	
Ferdigheter Studenten <ul style="list-style-type: none">• kan anvende kunnskap om rehabilitering av kreftpasienter for å bidra i rehabiliteringen av kreftpasienten gjennom hele pasientforløpet• kan kartlegge og identifisere kreftpasientens ressurser og behov for tiltak• kan anvende individuell plan som verktøy i arbeidet med et helhetlig tilbud for personer som har kreftsykdom	
Generell kompetanse Studenten <ul style="list-style-type: none">• har forståelse for hvordan en med utgangspunkt i funksjonsnivå ivaretar prinsipper om brukermedvirkning og mestring, og på en måte som møter behovet for meningsfull aktivitet for kreftpasienten• har forståelse for betydningen av tverrfaglig samarbeid i oppfølging av kreftpasienten og deres pårørende og er bevisst viktigheten av dette samarbeidet slik at pasient og pårørende kan ha en best mulig livskvalitet under og etter behandlingsom ivaretar personsentrert omsorg for personer med demens og/eller psykiske lidelser.	

2.3.1 Sentrale temaer

Deltagere i rehabiliteringsprosessen

- pasienten
- familien
- barn og unge som pårørende
- det sosiale nettverket
- flerfaglig og tverrfaglig nettverk

Rehabilitering og habilitering

- informasjon og bevisstgjøring
- kartlegging og realisering av individuelle mål
- selvstendighet, mestring og funksjonsforbedring
- nyorientering med utgangspunkt i prognose og diagnose

Samfunnets tilbud og ressurser

- kjennskap til, kunnskap om den offentlige helsetjenesten innen kreft og lindrende omsorg
- familiens og nettverkets betydning for rehabiliteringen

2.3.2 Arbeidskrav

- Individuelt arbeid knyttet til emnets innhold. Kan videreutvikles.
- Obligatorisk gruppearbeid knyttet til emnets innhold.

2.3.3 Vurderingsform

Obligatorisk gruppeoppgave vurderes til bestått – ikke bestått.

Individuell egenrefleksjon vurderes til hel karakter med gradert karakterskala (A-F)

Emnekarakter settes etter alle arbeidskrav i emnet er fullført og bestått.

2.3.4 Læremidler

Se egen litteraturliste.

2.4 EMNE 4 LINDRENDE PLEIE OG OMSORG VED LIVETS SLUTT (PALLIASJON)

Emne 86HH05D	Tema
Emne 4: LINDRENDE PLEIE OG OMSORG VED LIVETS SLUTT (PALLIASJON) (1 stp)	Lindrende omsorg i et samfunnsperspektiv Kommunikasjon Lindring og velvære Smerte og symptomlindring
Læringsutbytte	
<p>Kunnskap: Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om hospice filosofiens grunnverdier, egenart og plass i samfunnet • forstår betydningen av kreftomsorg og lindrende pleie i et folkeperspektiv og har kunnskap om palliativ omsorg og behandling • har kunnskap om ulike syn på sykdom og død i andre kulturer • har kunnskap om sorg- og krisereaksjoner knyttet til det å få en uhelbredelig sykdom • har kunnskap om de hyppigst forekommende symptomer og symptomlindring i en palliativ fase og ved nær forestående død • har innsikt i nasjonale planer, retningslinjer og anbefalinger knyttet til palliativ behandling • har kunnskap om ulike faglige kartleggingsverktøy som benyttes for kartlegging av symptomer hos pasienter som er i en palliativ fase • har kunnskap om begrepene mestring, håp og livskvalitet • har kunnskap om LCP (Liverpool Care Pathway), tiltaksplan for døende • har kunnskap om komplementær behandling <p>Ferdigheter: Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan anvende kunnskap om ulike psykiske reaksjoner for å identifisere angst, frykt, stress, krise og sorg i møte med pasienter og pårørende som er i livets slutfase • kan kartlegge situasjoner hos pasienter i livets slutfase, og identifisere faglige og etiske problemstillinger og behov for å iverksette tiltak • kan kartlegge pasientens behov, identifisere symptomer og iverksette lindrende tiltak i en palliativ fase og ved nær forestående død • kan anvende ulike kommunikasjonsformer i samtale med pasient og pårørende • kan anvende kunnskap om begrepene mestring, håp og livskvalitet og iverksetter tiltak som bidrar til best mulig mestring og livskvalitet for pasienter og pårørende • kan anvende kunnskap om LCP, tiltaksplan for døende <p>Generell kompetanse: Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har forståelse og kan reflektere over faglige og etiske utfordringer og dilemmaer i livets slutfase • har forståelse for hvordan det er å leve med en inkurabel kreftsykdom både for pasient og pårørende • har utviklet en etisk grunnholdning i arbeidet med alvorlig syke og døende pasienter og deres pårørende som kommer til uttrykk ved at yrkesutøvelsen ivaretar brukermedvirkning, mestring og pasientens integritet • kan bygge relasjoner og samarbeide med kollegaer og andre yrkesgrupper for å ivareta pasientens helhetlige behov knyttet til sykdom, lidelse og død 	

2.4.1 Sentrale tema

Lindrende omsorg i et samfunnsperspektiv

- hospicefilosofien
- døden i et historisk perspektiv

- sykdom og død i ulike kulturer
- etiske utfordringer i livets slutfase
- eutanasi

Kommunikasjon

- å se og å la seg berøre
- evne til å lytte
- mot til samtale

Lindring og velvære

- åndelig og eksistensiell omsorg
- komplementære og alternativ metoder
- omgivelsenes betydning for den syke
- håp og livskvalitet
- gleden og humorens betydning

Smerte og symptomlindring

- de hyppigst forekommende symptombilder i palliativ fase
- symptomer ved nær forestående død
- medikamentell behandling

ikke medikamentell behandling

2.4.2 Arbeidskrav

Individuelt arbeid knyttet til emnets innhold. Kan videreutvikles.
Obligatorisk gruppearbeid knyttet til emnets innhold.

2.4.3 Vurderingsformer

Obligatorisk gruppeoppgave vurderes til bestått – ikke bestått.
Individuell egenrefleksjon vurderes til hel karakter med gradert karakterskala (A-F)
Emnekarakter settes etter alle arbeidskrav i emnet er fullført og bestått.

2.4.4 Læremidler

Se egen litteraturliste.

2.5 EMNE 5: FORDYPNINGSARBEID/HOVEDPROSJEKT

Emne 86HH05E	Tema
EMNE 5: FORDYPNINGSARBEID/HOVEDPROSJEKT (13 stp)	Studenten skal gjennomføre et obligatorisk fordypningsarbeid, kalt hovedprosjektet. Dette arbeidet skal være praksisrettet og knyttet til et eller flere temaer i utdanningen. Studenten skal gjennom hovedprosjektet vise refleksjon og bruke både teori og erfaringer fra praksis. Hovedprosjektet kan gjennomføres individuelt eller i gruppe. Egne retningslinjer for fordypning skal følges
Læringsutbytte	
Kunnskap: Studenten <ul style="list-style-type: none">• har kunnskap om prosjekt som arbeidsmetode for å løse utfordringer i yrkesfeltet knyttet til kreftomsorg og lindrende pleie• har kunnskaper innenfor et selvvalgt fordypningstema innen fagfeltet knyttet til kreftomsorg og lindrende pleie• forstår sin faggruppes betydning i yrkesfeltet og kan drøfte sammenhengen mellom teori og praksis innen fagfeltet kreftomsorg og lindrende pleie• har innsikt i relevante lover, forskrifter og planverk som gjelder fagfeltet knyttet til kreftomsorg og lindrende pleie	
Ferdigheter: Studenten <ul style="list-style-type: none">• kan kartlegge en situasjon innenfor fagfeltet knyttet til kreftomsorg og lindrende pleie, identifisere en faglig problemstilling og behov for iverksetting av tiltak• kan innhente informasjon og fagstoff som er relevant for fordypningsoppgavens problemstilling kan anvende faglig kunnskap innen fagfeltet kreftomsorg og lindrende pleie på en teoretisk problemstilling	
Generell kompetanse: Studenten <ul style="list-style-type: none">• har utviklet en etisk grunnholdning i utøvelsen av arbeidet innen fagfeltet kreftomsorg og lindrende pleie• kan utføre arbeidet etter utvalgte målgrupper innen fagfeltet kreftomsorg og lindrende pleie sitt behov har forståelse for yrkesetiske prinsipper i sitt arbeid innenfor fagfeltet kreftomsorg og lindrende pleie og etiske retningslinjer i forhold til skriftlige arbeider	

Sentrale tema

Selvvalgt fordypningstema

2.5.1 Arbeidskrav

Fordypningsoppgaven skal være praksisrelatert og sette søkelys på egen klinisk atferd i møte med pasient/bruker.

- Utarbeide og levere inn fordypningsoppgave individuelt eller i gruppe.
- Utarbeide litteraturliste med selvvalgt pensum på 300 sider knyttet til fordypningsarbeidet

2.5.2 Vurderingsformer

Fordypningsoppgaven inngår som en del av avsluttende eksamen og vurderes med hel karakter. Studenten må ha oppnådd karakteren E eller bedre for å få avlegge muntlig eksamen. Karakter på den skriftlige fordypningsoppgaven utgjør emnekarakteren.

2.5.3 Læremidler

Obligatorisk- og selvvalgt litteratur

2.6 Praksis

Praksis er en obligatorisk del av utdanningen, den skal vare i 10 uker à 30 timer, totalt 300 timer. Praksis gjennomføres hovedsakelig i tredje semester parallelt med teoriundervisningen i emne 3-4. Tilbyder er ansvarlig for å godkjenne praksisplass i samarbeid med student, og godkjenne praksisveiledere. Det kan velges mellom to ulike former for praksis. I tillegg kan 2 av 10 uker praksis velges som observasjonspraksis.

1. Praksisutplassering: Ved relevant avdeling i kommune- eller spesialisthelsetjenesten.
2. Praksis gjennomført som fordypningspraksis/hospitering på egen arbeidsplass.

Ved begge disse praksisalternativene er det mulig med 2 uker utplassert observasjonspraksis som vil inngå i total praksistid.

Studenten skal formulere læringsutbytte for praksis. Læringsutbytte er sentralt for selvevalueringen studenten gjør og de vurderinger praksisplassen gjør av studenten. Studenten skal i tillegg utvikle et skriftlig arbeidskrav fra praksis. Praksisstudier skal godkjennes, og praksis vurderes til bestått/ikke bestått.

Emne 86HH05P	Innhold
Praksis (Omfang 300t)	Praksis/prosjektarbeid avvikles i relevant avd i sykehus eller kommunal sektor. Det skal være knyttet til reelle pasientsituasjoner, og kan eventuelt deles mellom to praksissteder. For å kunne avlegge eksamen må praksis være dokumentert og arbeidskrav være godkjent. Fokus for praksis skal være å utvikle kompetanse innen studentens studieretning. Gjennom praksis skal studenten oppnå et læringsutbytte som gjenspeiler innholdet i emnene. Praksisstudiet danner grunnlaget for fordypningsarbeidet/hovedprosjektet.
Varighet	10 uker praksis med gjennomsnittlig 30 timer pr uke. Totalt 300 timer.
Praksisform	Gjennomført som utplassering eller praksis ved eget arbeidssted
Veiledning	Veiledning ivaretas av veileder på praksissted og faglærer (Se vedlegg 1 praksisveileder)
Om Læringsutbytte	<p>Før praksis skal studenten formulere ønsket læringsutbytte av praksis (kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse).</p> <p>Læringsutbytte for praksis skal være godkjent før praksisperioden starter. For de studentene som skal gjennomføre prosjekt, må prosjektbeskrivelse også være godkjent. Etsiske hensyn må ivaretas.</p> <p>Læringsutbytte og prosjektbeskrivelse skal benyttes som et aktivt redskap gjennom praksis og være styrende for den kontinuerlige vurderingen.</p> <p>Hensikten med å beskrive læringsutbytte og prosjektbeskrivelse er å klargjøre hvordan praksisstudiene skal gjennomføres og vurderes, samt være et utgangspunkt for studentens selvevaluering</p>
Læringsutbytte	
Kunnskap Studenten	<ul style="list-style-type: none">• har kunnskap om hva som kjennetegner den kreftsyke pasienten og om hvordan kompleksiteten gir konsekvenser for omsorgsutøvelsen• har kunnskap om faglige verktøy i arbeidet med kartlegging av ressurser, behov, funksjonsnivå og helsesvikt hos pasienter med en kreftsykdom• har kunnskap om organisering av kreftomsorgen og kjennskap til ansvar og oppgaver for aktører og samarbeidsparter i ulike pasientforløp• har innsikt i kunnskapsbasert praksis, og har kunnskap om utviklingsarbeid og kan oppdatere sin kunnskap om utviklingsprosjekter i helse- og omsorgssektoren
Ferdigheter Studenten	

- kan anvende kunnskap om kreftsykdommer og behandling i observasjon av symptomer og bivirkninger hos den enkelte pasient
- kan anvende kunnskap om den kreftsyke pasient til å delta i behandling og rehabilitering, og til å planlegge og iverksette tiltak som ivaretar kreftpasientens behov for pleie og omsorg
- kan anvende kommunikasjonsformer profesjonelt i samarbeidet med brukere, pårørende, frivillige, kollegaer og andre yrkesgrupper
- kan kartlegge symptomer, tilstand og behov hos den kreftsyke ved hjelp av standardiserte observasjonsskjemaer og kartleggingsverktøy som benyttes i omsorgen til kreftsyke
- kan kartlegge situasjoner i praksis og identifisere faglige og etiske problemstillinger og behov for å iverksette tiltak
- kan finne informasjon og fagstoff som er relevant for problemstillinger i praksis

Generell kompetanse

Studenten

- har utviklet en etisk grunnholdning i arbeidet med kreftsyke pasienter og deres pårørende som kommer til uttrykk ved at han/ hun ivaretar brukermedvirkning, pasientens integritet, og faglig forsvarlighet i praksis
- kan utføre forebyggende, behandlende, rehabiliterende og lindrende omsorg etter pasientens individuelle ønsker og behov
- kan bygge relasjoner og samarbeide med kolleger og andre yrkesgrupper for å ivareta pasientens helhetlige behov knyttet til sykdom, lidelse og død
- kan utvikle arbeidsmetoder og tjenester til kreftsyke pasienter, gjennom kunnskapsdeling, veiledning og etisk refleksjon på arbeidsplassen

2.6.1 Arbeidskrav

10 uker praksis med gjennomsnittlig 30 timer. Totalt timetall 300.

- Utforme egne læringsutbytter for praksis, evt. prosjektbeskrivelse.
- Selvevaluering av læringsutbytte gjennom praksis
- Loggføring i praksis
- Arbeidskrav fra praksis eller gjennomført prosjekt, og som danner grunnlag for individuell innlevering emne 4
- Obligatorisk arbeidskrav i gruppe

2.6.2 Vurderingsform

Praksisvurderingen har tre hovedelementer;

- Studentens selvevaluering av læringsutbytte, dokumentert i logg
- Praksisstedets og lærers vurdering av studentens egnethet i møte med den gamle
- Praksisstedets og lærers vurdering av studentens personlige og faglige utvikling, vurdert på bakgrunn av studentens læringsutbytte for praksis.

Disse elementene skal gjennomføres som en midt- og sluttevaluering

Praksis/praksisprosjekt vurderes til bestått/ikke bestått. Skriftlige arbeidskrav vurderes til bestått-ikke bestått. Veiledning på egen yrkesutøvelse vil bli gitt underveis.

Kryssreferanser

Eksterne referanser

[.1.3 Lov om høyere yrkesfaglig utdanning- "Fagskoleloven"](#)

[.2.1 Forskrift for høyere yrkesfaglig utdanning ved Fagskolen i Nord](#)